

Utlåtande

30.09.2022

Ärende: VN/7543/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta (siirtovelvoite)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SAMS – samarbetsförbundet kring funktionshinder r.f. tackar för möjligheten att avge utlåtande om Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (must carry-reglering).

SAMS har förståelse för behovet och viljan att utveckla användningen av kabelnät samt behovet av att justera must-carry-regleringens förpliktelser. En utveckling av kabelnätet kan medföra t.ex. bättre förbindelser och bättre möjligheter för videosamtal, vilket kan å sin sida stärka delaktighet, välmående och förverkligandet av rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Regeringspropositionen har varit öppen gällande konsekvenserna och källkritisk gällande informationen, något som uppskattas högt. I propositionen har även socioekonomiska följderna delvis beaktats, vilket också är uppskattat. Däremot saknas fullständigt en bedömning av konsekvenserna för personer med nedsatt syn, trots att den här gruppen är sannolikt särskilt beroende av informationsförmedling i talad format, inklusive via radio som sänds via kabelnät. Det råder också osäkerhet vilka följderna kommer att vara för s.k. nollenergihus och mera tätt bebyggda områden. Det finns en befogad oro över att FM-sändningarna inte kommer att nå ut till dessa hushåll, åtminstone inte utan signalförstärkare. För våra målgrupper kan det här innebära att många inte längre har tillgång till exempelvis Yles dagsaktuella svenskspråkiga radioproduktion. I regeringspropositionen förblir det oklart till vilken grad FM-sändningar och exempelvis internetradio kan ersätta användandet av kabellevererade sändningar i de husbolag där de används. SAMS är orolig för de svenskspråkiga som lyssnar på radio levererat via kabel och som saknar resurser och funktionsförmåga att ta i bruk andra alternativ. Det finns personer i alla åldrar med funktionsnedsättningar, som på grund av olika orsaker är förhindrade från att använda internet och

fm-radiosändningar. För dessa kan både svenskspråkiga och andra radioprogram föra med sig mycket glädje och innehåll i vardagen, något som nu äventyras.

SAMS föreslår i enlighet med FN-konventionens krav på tillgänglig information att alla hushåll som behöver en signalförstärkare får en sådan av kabeloperatören då radioleveranserna via kabeln avslutas. Vidare i enlighet med kravet på skäligen anpassningar i FN:s funktionskonvention ska även personer med nedsatt funktionsförmåga erbjudas nödvändig hjälp för installeringen – inklusive sådan hjälp att någon annan kommer och installerar signalförstärkaren. Det här vore ändamålsenligt, eftersom kabeloperatörerna har en tillgång till ett ekosystem av underleverantörer och montörer. Det vore även ändamålsenligt, eftersom en befrielse från en förpliktelse att leverera radiosändningar via kabel erbjuder även mycket lovande affärsmöjligheter. Vidare skulle det inte heller vara oskäligt betungande för kabelnätverksbolagen, eftersom det handlar om en engångskostnad och kabeloperatörerna själva har bedömt att mängden användare av radiosändningar som skickas via kabelnät är relativt små.

För övrigt föreslår SAMS att avslutandet av radiosändningar i kabelnät ska även förutsätta att information om avsikten och beslutet att avsluta sändningarna ska skickas ut 12 månader, 6 månader och 1 månad och 1 vecka innan avslutningen av sändningarna. I lagen bör även stipuleras vem som har ansvar för detta.

Vartio Elias

SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf